

בתוכו לא נאמר אלא בחוכם, שע"י העבודה, נעשה השראת עיקר שכינה בתוך בא"א מישראל. היינו ע"י עבודת הנידורים כבחינת אתכפא ט"א ואתכפא חשוכא לנהורא¹⁶, וכמאמר¹⁷ כד אתכפא ט"א, אסתלק יקרא דקוב"ה כבוליהו עלמין, דהיינו אור כזה, שהוא כבוליהו עלמין בשוה, אור הטוביע, עיקר שכינה. ועד"ז הוא בעבודת הקרבנות, שגם בה ישנו ענין אתכפא ואתכפא, כמבואר שם.

וממשיך

לכאור¹⁸, שבה יזכר מה שהמשכן ה"י מעצי שטים דקא, דלהיית עציקן הוצבחה במשכן ובמקדש היא לאתכפא חשוכא לנהורא, לכן ה"י מעצי שטים, כי שטה פירושו (נסח) דהיינו שנטוה מדרך הישר, שיש זכר שהוא אמצעי, וההטי לאיזה צד, למעלה או למטה, וכן פירושו (שטות) ושטות הוא ההטי מהדיעה והתכמות, ודעה, יש שטות דלעו"ז, וכמ"ש¹⁹ כי השטה אשתו, ופרש"י חט מדרכי הצניעות, וכתיב²⁰ וישב ישראל בשטים, שהוא ענין השטות דלעו"ז, וכמאור²¹ ל"א אין אדם עובר עבירה אלא א"ל וננס בו רוח שטות, שזוהו ענין הנטי' מדרך החומ"צ שהוא דרך הישר. ושטות זו היא למטה מטעם דעת. והטיבה לזה שנונס בו רוח שטות הוא מחמת הנה"ב המכסה על הנה"א, ולכן יכול לבוא לענין של שטות ולעו"ז שלמטה מט"ד. אמנם הנה"א, הרי הוא ע"פ ט"ד, או כאופן של שטות דקדושה שלמעלה מט"ד. והוה נקודת הפרק השלישי, שהשטות דלעו"ז שבנה"ב הוא תמכסה על אור הנה"א.

ב) וממשיך

לכאור כחזרת פרק הרביעי (הפרק השי"ד לשנה זו"ג) — דלכאורה אינו מובן, איך יכול הנה"ב להעלים ולהסתיר על הנה"א כ"י הוא רק על המדות דנה"א, אבל לא על העצמות דנה"א. אמנם לכאורה עדיין צריך ביאור, איך בכלל יכול הנה"ב להסתיר על הנה"א.

- טע"ב. וכיב"ג, וראה ראשית חכמה שער
- האזהרה פ"י קורב לחוליות (ר"י) ושני
- פסקים, אלשיך עה"פ תדומה שם (ישמעת)
- למודים, שלי"ה ט"ג, א. ורא' א. חלק חושב"כ
- תדומה שפה, ב. שכו, ב. וראה לקי"ש חכ"י
- צי 173 תערה 45.
- ראה חזר ח"א ר, א.
- (16) בתביא פכ"י (לה, א) ובלקו"ת ר"פ
- פקודי מציינן לזהר חז"ב קה"ב, ב (ובלקו"ת שם
- מציינן גם לזהר שם טו, ב. וראה גם שם קפ"ד.
- א. וראה גם חו"א ויקהל פט, ד. לקי"ת תוקח
- ג. סת"ג.
- (18) בפרק ג.
- (19) ושא ה' יב.
- (20) בלק בה, א. וראה גם ספרד"ן קו, א.
- ספרי, במד"ב ותחומתו סיפ בלק.
- (21) סוטה ג, א.
- (22) ראה לעיל תערה 1 וכשה"ג.
- (23) תביא דפ"ב.

בס"ד. ש"פ בשלח, יו"ד שבט (מאמר א), ה'תשל"ד
(הנחת בלתי מוגה)

באתי לגני אחותי כלה², ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר כמאמר ליום שהעולם על מילואו נברא³, שמיד בתחילתו היה עיקר שכינה בחתונתו, שזוהו דטעם הדבר הוא (כמבואר בהמשך המאמר) כי נתאה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים. אמנם אח"כ, ה"י החטא הידוע דאדמו"ר שבגללו נסתלקה השכינה מהארץ לרקיע, ואח"כ ע"י שאר החטאים נסתלקה עד לרקיע הז'. ואח"כ היחה המשכת השכינה למטה ע"י הצדיקים, אברהם (אחד ה"י אברהם) וכה והוריד את השכינה מרקיע הז' לר', ואח"כ היו שאר הצדיקים שהורידו את השכינה לשאר הרקיעים, עד שבא משה שהוא השביעי, וכל השביעין הביקין, והורידה מרקיע הא' לארץ, שאו נעשה שוב עיקר שכינה בתחתונים. וזוהו מה שמשה נצטווה: ועשו לי מקדש ושכנתי בחוכם⁴, שזוהו הציווי על עשיית המשכן והמקדש, משכן אקרי מקדש ומקדש אקרי משכן⁵, שעי"י העבודה שבמשכן ובמקדש ממשיכים עיקר שכינה למטה. ועיקר עבודת המשכן והמקדש היא עבודת הקרבנות⁶, ואור"ל⁷ רוא דקורבנא עולה עד רוא דא"ס, היינו שע"י הקרבן מגיעים בבחי' רוא דא"ס, ועל מעשה הקרבנות נאמר ריח ניחוח לה, נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוננו⁸, היינו שזוהו ענין של תענוג שלמעלה (נחת רוח). וכן הוא גם בעבודה כאר"א מישראל, כמאור⁹ ל"ט

- 1) מאמר זה מוסד בעיקרו על פרק
- הרביעי מ"ד באחי לגני השכינה. למה ענינים
- שבמאמר — ראה ד"ה באחי לגני שנאמר
- במאמר שיק' זה לקמן ע' לא ואילך.
- 2) שה"ש ה', א.
- 3) ד"ה באחי לגני השכינה.
- 4) שהש"ר במקומו.
- 5) ראה ב"ר פ"ט, ז.
- 6) ב"ר פ"ט, ז. וראה שם פ"ט, ז. פ"ט.
- 7) וזבא בתחמתן פרק יח.
- 8) ויקרא א, ט. תביא ופרש"י עה"פ.
- 9) ויקרא א, ט. תביא ופרש"י עה"פ.
- 10) וזבא בתחמתן פרק יח.
- 11) עירובין ב, א.
- 12) ר"ה באחי לגני השכינה פרק ב.
- 13) ראה חזר ח"ב ר"ט, א. ח"א כו, ב.
- 14) ויקרא א, ט. תביא ופרש"י עה"פ.
- 15) תבא בשם ריב"ל בלקו"ת ר"פ נשא כ.

א"ל ד"ה ק"ל
א"ל ד"ה ק"ל
א"ל ד"ה ק"ל
א"ל ד"ה ק"ל

קשה נאמר רק כשיש שני הפכים בנושא אחד, היינו, שהנם אינו באופן של קו אחד, אלא באופן שיש שני הפכים. זהו החילוק שבין בריאת העולם לקרייט, שבריאה יש מאין היא בקו אחד, ולכן אין זה בגדר קושי, ועד"ז ביטול מציאות העולם הוא ג"כ בקו אחד, ואין זה קושי, משא"כ בקרייט, הרי לא תבטלה מציאות העולם ומציאות הים, אלא שבתוך העולם ובתוך הים היה קריעת ים סוף, באופן של חיבור ההפכים שהם נשארו במציאותו, ואעפ"כ היו בו ענינים של יבשה, וכלשון החתום הפך ים ליבשה. ועד"ז ברחוקות הענין, (ד"ס) הו"ע עלמה דאחכסיא, ויבשה"הו"ע עלמה דאחכסיא, בתפ"ן ים ליבשה, היינו שעלמה דאחכסיא נשאר מציאות של עלמה דאחכסיא, ואעפ"כ ה"י בו ענין של הגלות, שזהו חיבור הפכים. ויש לכאן זה ע"פ מה שמכאן ר"ק אדמו"ר ה"ע"ע (בספר החקירות³⁴), בענין אם אפשר שיהי' מציאות של נמנע הנמנעות (מצד כל יכול) בנכראים, ולכאורה, מכיין שהחיות הנבראים היא כמד העצמות שאין לו עילה וסבה שקדמה לו ה"י (כמבואר באנה"ק³⁵), והעצמות הוא נושא הפכים ונמנע הנמנעות, הרי ה"י יכול להיות הנבראים ג"כ באופן שיהי' אצלם שני הפכים בנושא אחד, אך אעפ"כ מכאן ה"ע"ע, נמנע הנמנעות הוא רק בחיך הבורא, כי בריאת סדר ההשתלשלות הייתה באופן כזה שיתאים לכללי השכל וטעם ודעת³⁶, ולכן אין בנבראים ענין של שני הפכים בנושא אחד, וכיין שהבריהא היחה באופן שיתאים לטו"ר, לכן כשיש שני הפכים בנושא אחד הרי זה ענין של גושי. וזהו גם מה שמכאן אדמו"ר מהר"ש (בד"ה מ' כמוכה"י) שאי אפשר לומר שמציאות העולם היא מציאות של דמיון ואחיות עינים, וכדמות ראי' לזה, מזה דאר"י³⁸ חייב, והאחת את העינים פטור, וה"י מוכנה מזה שמציאות העולם אינה אחיות עינים כו', וכן מוכן גם ממ"ש בחזרת אמת בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ³⁹, שכל דבר שבתורה הוא אמת, וא"כ גם ענין הבריהא הוא ענין אמיתי, וכפרט שמפורש בתורה שחוקות השמים והארץ נקבעו ע"י הקב"ה (חוקות שמים וארץ גו' שמתי"ס) באופן שלא ישברחו⁴⁰.

34) ראה ספר החקירות להר"ע ליה, א. תרפ"א ע' קז. ד"ה באתי לפני חשיל"ג (תרי"ג)
 35) סימן כ (קל, ריש ע"ב). סוד"מ באתי לפני ח"א ע' צא. ע' צג.)
 36) ראה סוד"מ תרתי"ז ע' קכ. תרצ"ב ע' 38) מנהדו"ן סו, א.
 37) תרתי"ט (סוד"מ תרתי"ט ע' קמח). ותר"י מ"ם רבי"ם שם.
 38) תרתי"ט (סוד"מ תרתי"ט ע' קמח). וראה גם סוד"מ תרתי"ז ע' קכ. תרתי"ז ע' קמא ואילן.
 39) תרתי"ט (סוד"מ תרתי"ט ע' קמח). וראה גם סוד"מ תרתי"ז ע' קכ. תרתי"ז ע' קמא ואילן.
 40) תרתי"ט (סוד"מ תרתי"ט ע' קמח). וראה גם סוד"מ תרתי"ז ע' קכ. תרתי"ז ע' קמא ואילן.

וכהקדלים דהנה כשער היחוד והאמונה²⁴, מכאן רבינו זקוק פירוש

ה' המהות ומתי' ומקיים את כל הנבראים צריך להוותם תמיד בכל רגע ורגע מאין ליש ממש, ומקשה²⁵, דא"כ, למה אין כל הנבראים בטלים במציאות למקורם, כיין שמקורם (האין המהות אותם) נמצא תמיד בהם להחיותם, ומכאן²⁶, דבסידור שכתוי של הקב"ה בחי"כ: הנהגול הנבור כו', ופירושו הנהגול, היא מדה החסד והתפשטות החיות בכל העולמות כו', שמדה זו היא שכתו של הקב"ה לבדו, שאין ביכולת שום נברא כו', ואין כוח בשכל שום נברא להשכיל ולהשיג מדה זו, ויכלתה לברוא יש מאין, וכמו שאין ביכולת שום שכל נברא להשיג מדה גדולתו, שהיא היכולת לברוא יש מאין ולהחיותו, כך ממש אין ביכולתו להשיג מדה גבונתו של הקב"ה, שהיא מדה הצמצום ומניעת התפשטות החיות כו' מליד ולתגולות כו', וכאלו גוף הנברא הוא דבר כפני עצמו כו' וזה אין בשכל שום נברא להשיג מדה הצמצום והסתור, ושידי' אעפ"כ גוף הנברא נברא מאין ליש כו', ונהנה, בשלמה בבריאה יש מאין, הנה אם לא ה"י כה גם מדה הגבורה וההעלם, לא ה"י יכולת להיות המהות הנברא יש מאין, כיין שהנברא ה"י מרגיש את מקורו ומתבטל למקורו, אבל לענין הסתר הנה"כ על הנה"א, לכאורה השאלה במקומה עומדת, מדוע ואין יכולת הנה"כ להסתיר על הנה"א, בה כשעה שהם שני דברים נפרדים, ואין לתרץ ע"פ המבואר בחי"כ שבאמת גם הסט"א אין לה ספיקות כלל באמונה, רק שניתן לה רשות וכן מלמעלה כו', כהמשל שבדה"ק³⁰ כי לפי זה עדיין אינו מוכן, אין יכול להיות ענין של הסתר העלם בנפש האלקות עצמה, שה"י ע"פ המבואר כאן מוכן שכתו הנה"כ גם להעלים ולהסתיר על הנה"א עצמה.

וילש להוסיף בוה, בהקדם מה שמכאן אדמו"ר האמצעי כשער האמונה³¹ בענין הפך ים ליבשה³², דהנה מצינו במאד"ל³³ כמה דברים שהם קשין בקריעת ים סוף, ולכאורה אינו מוכן, מדוע נאמר ענין הקושי על קרייט דוקא, ולא על מעשה בראשית שלפנ"ז, ומכאן, דהלשון

24) פרק א, א.
 25) תהלים קיט, פט.
 26) פ"ט.
 27) פ"ד.
 28) עקב י"ד, י.
 29) פנ"ט.
 30) ח"כ קטג, א.
 31) פרק כט ואילן. פרק ל ואילן.
 32) תהלים סו, ג.
 33) פסחים קי"ח, א. מוסה ב, א. ושי"ג.
 34) וראה חזק ח"א ר"ן ב, ח"כ קטג, א.

ו"יש ויאכילך את המן, שהוא ורחמי מאד, להם אביזים שמלאכי השרת אוכלים⁹⁹, אלא שנתגשם קצת כרי שהיה בו הפיסת יד אדם, ויש לכאר זכריו, ע"פ המבואר במ"א¹⁰⁰, ששרש המן הוא מבחי' בתענוג שלמעלה, וכמו שהוא בבחי' התענוג למעלה, כך ירד למטה, אלא שכרי שיופתם בשולם הזה, נעשה ממנו ענין של לחם, אבל עריץ ה' ענין רוחני, ולכן ה' נבלע באיברים¹⁰¹, ומהו וענין וירעבך. והנה גם מה שאכילת המן היא בדוגמת אכילת שבת שאין בה פסולת, פולש שבתם לא קאמר¹⁰², וכך המן לא היתה בו פסולת¹⁰³, כי המן הוא ענין רוחני כמו אכילת שבת¹⁰⁴, וממשיך בתורת הכעש"ט, והנה למען הו"דעך וגו', שאפילו בזמן שתבוא לא"י ותאכל לחם גשמי תקדים כבוד נשמתך לכבוד גופך, ולהעלות הכל מגשמיית לרוחניות, כי לא על הלחם לבד, פ"י, בזמן שהוא לבד גשמיית בלי התעוררות הרוחניות, בן יחי' האדם, פ"י, הנשמה, שנק' **אדם בה'** ה"דיעה, כי הגוף נקרא בשו"א אדם והנשמה נקראת אדם, כי על כל מוצא פי הו"י, מזה יחי' האדם, שהיא הנשמה, שנוקטת מרוחניות המאכלים שהם הניצוצין קרישין שנפל לרזמם צומח וחי, ויש להוסיף בביאור קשר הענינים, וכשם שהמן שרשו הוא בבחי' התענוג שלמעלה שהוא למעלה מבחי' מוצא פי הו"י שבאדם, עריץ גם הניצוצות שבדצ"צ שמהם יחי' האדם, זהו למען הו"דעך כי לא על הלחם לבד יחי' האדם כי על כל מוצא פי הו"י האדם, ומכל זה מוכן ענין כל הגבוה יותר יורד למטה יותר, שלכן, הנה דוקא המוצא פי הו"י שבדצ"צ שהוא למטה ממוצא פי הו"י שבאדם, יש בכחו להחיות את האדם.

ד) ודנה

ע"פ הכלל דכל הגבוה ביותר יורד למטה ביותר, מוכן, שכשם שבדצ"צ לגבי האדם, להיותם למטה ממנו לכך החיות האלקי שבהם, שורשו למעלה ממנו, כן הוא בדברים שהם למטה גם מדצ"צ, שהחיות האלקי שבהם שורשו למעלה ע"ד יותר, דהנה, דכרי הלוש שובדצ"צ, הרי קיומם החיותם נשפע וממשיך מקליפת נוגה שהיא תעוררת טו"ר (כמבואר בתניא¹⁰⁵), אך יש דברים שהם למטה מזה, המקבלים חיותם משלש קליפות השמאות לגמרי שאין בהם טוב כלל, כמבואר בתניא¹⁰⁶, ומקשה כ"ק אדמו"ר (מהודש"ב) נ"ע ב"ה ויגדלו הנערים

102 ראה תו"א פירשטון סת' סעי"ב ואילן.
 103 מאמרי אדמו"ר הנחות הו"י"פ ג' ע"ב ואילן.
 104 ועת.
 105 הוספת ליקוץ קנין, ג. ועוד, וראה בהמשך.
 106 לקמן הערה 52.
 149 יומא עה, ב.
 150 ראה תו"א וקהל פס', א ואילן.
 151 מלאכי ב, ג. וזר ח"ב פת, ב.
 152 ראה תו"א פירשטון סת' סעי"ב ואילן.
 153 פ"י.
 154 פ"א.
 155 מלאכי ב, ג. וזר ח"ב פת, ב.

ומכל זה מוכן שמציאות העולם וגדרי העולם הם מציאות, וכדי לשנות מציאות זו ע"ל חידוש.

וע"פ הקדמה זו, תגדל יתר הקושיא, אך אפשר, שהנה"ב תסתיך ותמלים על הנה"א, שהרי עריץ שהנה"א מתלבשת בנה"ב באופן שהנה"ב הנה"א על הנה"א, יש כאן שני הפכים בנושא אחד, הן בנה"א והן בנה"ב, דבנה"ב הרי זה שריא מציאות של נה"ב, וכיחז עם זה היא כלי לנה"א, ה"י שני הפכים, וכן בנה"א, הרי זה שריא נפש אלקית, וכיחז עם זה יכולה הנה"ב להסתיר עלי, ה"י שני הפכים, וע"פ הנה"ל שענין של שני הפכים בנושא אחד אינו אלא בחיק הבורא, ולא בחיק הנבראים, אך יוכל להיות כדבר הזה.

ג) אך הענין

הוא, דהנה ידוע הכלל¹⁰⁷, שכל הגבוה גבוה יותר יורד למטה מטה יותר, וכמבואר בבחי' האר"ז"ל¹⁰⁸, על הפסוק¹⁰⁹ כי לא על הלחם לבד יחי' האדם, כי על כל מוצא פי הו"י יחי' האדם, כידוע הקושיא בדה"א, הרי ישנו מוצא פי הו"י שבאדם (מאמר נעשה אדם¹¹⁰), וא"כ, למה צריך האדם לקבל חיות ממוצא פי הו"י שבלחם דצ"צ בכלל, וכפרט שהאדם הוא בעלה יותר מדצ"צ, שהרי האדם הוא מסוג המדבר, וא"כ למה צריך לדבר הו"י שבדצ"צ, אך הענין הוא¹¹¹, ששרש מוצא פי הו"י שבדצ"צ הוא למעלה יותר משרש מוצא פי הו"י שבאדם, כיון שכל הגבוה יותר יורד למטה יותר, ויזון זה בפרטיות יותר, ע"פ תורת הפעיש"י¹¹² על הפסוק¹¹³ וענן וירעיבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת ולא ידעוך אבותיך, למען הו"דעך כי לא על הלחם לבד יחי' האדם, כי על כל מוצא פי הו"י יחי' האדם, וקשה דהה"י של ב"פ האדם מיוחדים, דהול"ל יחי' אדם, ויש להוסיף ולדקדק בפסוק זה, דצריך ביאור קשר הענינים בפסוק, שענין וענן וירעיבך הוא למען הו"דעך כי לא על הלחם לבדו כו', וגם מהו ענין ויענן וירעיבך, וגם מהו אומר כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם, לבדו וי"ק, והול"ל כי לא על הלחם יחי' האדם גו', ומבאר בזה, דמ"ש ויענן וירעיבך הוא, כי המן ה' רוחני מאד, וההודויות לא ה"י להם קורת רוח ממנו (להיותו רוחני כ"כ), ועל כן אמרו¹¹⁴ ונפשנו קצה בלחם הקלוקל,

142 ראה מאמרי אדמו"ר תקפ"ד ע' קב.
 143 ראה חומן בספר המפתחות לספרי אדמו"ר
 144 (קד"ח), תשפ"א, ערך כל זמבוח כו', שער
 אודות נח, א ואילן, סה, א ואילן, ובכ"מ.
 145 לקמן תורת לאהו"י ע"ל עקב ת, ג.
 146 עקב שם.
 147 לקיטת צו יג, סעי"ב ואילן, ועוד.
 148 באשית א, כו.
 149 כח שם טוב סימן קצו.
 150 בתעלות כח, ת.
 151 עקב שם.
 152 לקיטת חזקת אדמו"ר לספרי אדמו"ר
 153 שער
 154 עקב ת, ג.

ויובן ע"פ תורת הרב המגיד⁵⁴ בביאור הפסוק⁵⁵ ואחא הוה את אה מטר

ונטה את ידו גו', ומקדים לכאר, שהעולם לא נברא אלא בשביל שעשועי הקב"ה ותענוגו וכיכרל במעשה המצוות שאמר נעשה רצונו, פ"י שעיקר התענוג הוא מה שהאדם חושב ומתלהב לעשות נח"י לפני ית', והוא למלאות רצונו, כי העבדות עצמו אנו עיקר, כי לפעמים אדם לומד מפני טבעו שיש לו חשק ללמוד וכי', רק עיקר התענוג ממצעושה המצוות הוא התלהבות, אך התלהבות לכך לא הי' לו כלים במה להמליכש, וצריך להמליכש בעובדא. והנה, האדם העושה הכל רק כדי למלאות רצונו ית' ולעשות נח"י לפני ית', הוא מכניס במעשיו ומשדה בו אלקות, ומחשבה זו (שעלה ברצון הקדמון, לברוא העולמות כשביל התענוג שיקבל ממצעושה בני אדם בהתלהבות לעשות רצונו) היא עיקרא ושרשא דכולא, (והטעם, כדי שיזכר האדם במעשיו ובמה שחבטו להעלות העולמות, כיון ששרשם והווייתם והיותם היא מחשבה זו, דהיינו, התענוג שמקבל השי"ת כל יום ממצעושה החתונות) ונודע מתכמי המחקר, שכל דבר יכול לעלות לשרשו, וע"י דבר זה שיש לו על"י עד רצון הקדמון, יש לו מנולה נפלאה, והוא שיכול לעשות בו השתנות, ודרך משל שבהתגלות יש חילוק בין מיס ויכשה, משא"כ בשרשן בוצון העליון הקדוש, שם הכל אחדות פשוט. והנה סוד ואחא הוה את מטר ונטה ידו גו', מטה לשרון תטי', ור"ל הוה אתה הוה למעלה לעולם העליון הטי' שבהתגלות שהטה מיס לצד א' ויכשה לצד א' חלוקים זה מזה, אבל למעלה הכל א', ויכא למדת אין, ואח"כ תמשיך משם לעדה"ז יכשה במקום מיס, ותוה ונטה את ידו, ויז"ד כו' (שהי"ד הוא מקור כל סוד ההשתלשלות). וכפובאר בארוכה בי"ד ואחא הוה את מטר לאומרי' תצ"צ, שוהים את מטרן, הי"ע ההוה למעלה מכל סדר ההשתלשלות בכחלי עצמות אות"ס שלמעלה מכל הגדרים, ומהו יכול להיות נטשה את ידו, היינו העלאת כח"י חכמה (י"ד) באופן של נקודה וצמצום, כדאיתא בזה"כ ע"פ⁵⁶ שחורה אני, שודלי"ד לית בי חוררי, רק שחורות וחושך, לזוית שחוכמה היא בבחי' צמצום על הכתר, והנה ונטה את ידו להעלות החכמה לבחי' הכתר שלמעלה מהשתלשלות, שמהו נמשך ענין קריי"ט, תפך ים ליבשה.

61 לקוש אמרים לה"ה סימן קלד.
62 פרשתנו יד, טז.
63 אות"ת פרשתנו עי חטו ואלין.
64 ת"צ קצא, א.
65 שה"ש א, ה.

תריס"ה⁵⁵ (ובכ"מ⁵⁶), אך אפשר לומר שאין בהם טוב, והלא אי אפשר בלא טוב כלל, שהרי יש בהם איזה חיות והוא מן הטוב כו'. ויש להוסיף בזה, שהרי בתניא⁵⁷ גופא מכוואר, שצד הקדושה אינה אלא השראה והמשכה מקדושתו של הקב"ה ששודה על דבר שבטל אצלו ית', אבל כל מה שאינו בטל אצלו ית', אלא הוא דבר נפרד בפני עצמו, אינו מקבל חיות מפנימיות הקדושה כו', אלא מבחי' אחוריים כו'. ומה מוכח שגם גקה"ט מקבלים חיות מקדושה, וכן מפורש לקמ"ס⁵⁸ שכל החיות שבכטי"א אינה מצד עצמה ח"י אלא מצד הקדושה, ומכאן, שההפירש בין ק"י לגקה"ט הוא, שבק"י הוה רק מעורב עם הטוב, אבל אינו מתאחד עמו, משא"כ בגקה"ט, המניט טוב שבהם מתאחד עם הרע, וכואר הענין, דהנה מכוואר בכתבי האר"ז⁵⁹ ל"ש כמה אופנים בענין תערוכה טוב ורע בעולמות העליונים, ועולם הבאי"ל רובו רע ומיעוטו טוב, ועולם היצירה הוא מחצה על מחצה, ועולם העשי' רובו רע ומיעוטו טוב, אמנם, אך שעולם העשי' רובו רע ומיעוטו טוב, מ"מ, אין זה כאופן של התאחדות, משא"כ בגקה"ט הוה רק כאופן שוהע מתאחד עם הטוב, ומביא דוגמא לזה מדיני תערוכה אסור בהיתר, שיש בהו כ' אופנים, הוה, שהאיסור הוא רק מעורב בהיתר, אבל ההיתר הוא כעצם, והכ', שההיתר נהפך להיות איסור, וכמו חמכה עצמה נעשה נבילה⁶⁰. ועו"ז בק"י, הטוב רק מעורב ברע, אבל אינו מתאחד עמו, משא"כ בגקה"ט הטוב מתאחד עם הרע, היינו שנהפך להיות רע, וע"פ משנה"ל, שכל הגבוה גבוה ביותר יורד למטה מטה ביותר, הרי כיון שהוציאו שבגקה"ט נפל למטה מטה ביותר עד שהפך להיות רע, נמצא, ששרשו הוא גבוה ביותר, ומהו מוכן, הנה שיש לסטי"א להחגור לעניי קדושה ועניי חומ"צ, וכך הנה שיש לנה"ב להעלים ולהסתיר על גנה"א, שוהו לפי ששוד"ש הניצוצות שבקליפות הוא גבוה ביותר.

ה) אמנם עדיין צריך ביאור בדבר, דהן אמח שכל הגבוה יותר יורד למטה יותר, אבל הא גופא קשיא, אין אפ"ל שהניצוצן שבקליפות שרשו נעלה יותר, עד שיש בכח הקליפות להעלים על עניי קדושה.

55 סו"מ תריס"ה עי קד.
56 ראה גם סו"מ שו"ר עי קד. תמשר בתקדמה לחודש, והוא גם שם שער מו (שער סוד אבי"צ) פ"ד, שער מה (שער הקליפות) פ"ג, וראה לקי"ט במדבר ג, טע"ג.
57 פ"י.
58 פכ"ט (ל, ה).
59 עק חיים שער מג (שער ציור עולמות) בתקדמה לחודש, והוא גם שם שער מו (שער סוד אבי"צ) פ"ד, שער מה (שער הקליפות) פ"ג, וראה לקי"ט במדבר ג, טע"ג.
60 חולין קי, א.

בטי"ד. מוצע"ש פ' בשלח, יו"ד שבט (מאמר ב), ה'השלי"ד

(תנוחה בלתי מוגה)

באת"ו לגני אחותי כלה, ומביא בעל ההילולא (בהמאמר שהוציא לאור ליום ההילולא שלי) מ"ש בשחש"ר על הכתוב, לגני לנגוניה למקום שהי' עיקרי בתחלה, דעיקר שכינה בתחנותיה היתה, ואח"כ הגה ע"י חטא עה"ד והחטאים שלאחריו וסתלקה מלמטה למעלה, ואח"כ הי' מעשה הצדיקים, החל מאחד הי' אברהם; שהוריד את השכינה מרקיע הד' לר', וכן הצדיקים שלאחריו, עד למשה רבינו שהוא השכינה מרקיע הד' וישו ארץ וישכנו לעד עלי, היינו, שבני, ועמך כולם צדיקים, ומשכינים' בדי' עד כארץ, ע"י עבודתם באהפיא טי"א, המביאה אח"כ לאתהפא טי"א, וכדאיאת בזהר"ט שעי"ז אסתלק יקרא דקוב"ה ככולהו עלמין, שדונו גילוי אור שהוא ככולהו עלמין בשוה, בדי' סוכ"ע, שהוא כבתי' רוממות, ולכן נקראת המשכה זו כוהל בשוין אסתלקו, ולכן הגה לאחרי ירידת השכינה לארץ הי' הציורי על עשיית המשכן שעליו נאמר וישכנתי בתוכם, שבו הי'ה עיקר העבודה כענין הקרבות, שהי'ה הקרבת כל הכחות כר"י עד רוא דא"ס"ט, ועי"ז נעשה נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצו"ט, שהי'ה ההמשכה מלמעלה למטה, עד שיהי' ושכנתי (במשכן דאיקרי מקדש"ט, וגם) בתוכם, בתוך כל אחד ואחד מישראל.

1) מאמר זה מיוסד בעיקרו על פסק דברי"ט מדי"ה באחי לגני הי"ש"ת. לכמה עניינים שבהמאמר — ראה ד"ה באחי לגני שגאמר ביום שייק זה (לעיל ע' כב ואילן).
2) שח"ש ת, א.
3) ד"ה באחי לגני הי"ש"ת.
4) ראה כ"י פ"ט, ז.
5) יחזקאל לג, כד.
6) יק"ר פכ"ט, יא.
7) תהלים ל, כט.
8) ישעי' ט, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלקי.
9) ראה מהרז"ו לבי"ד שם. מתנות כהונה ומרדכי' לכמרכ"י פ"ט, ב.
10) בניאי פכ"ז (ל, א) ובלק"ו ר"פ פקודי מציין לומר ח"כ קמת, ב (בלק"ו שם מציין גם לומר שם טו, ב. וראה גם שם פ"ד, א). וראה גם תרי"א ויקהל פ"ד, ליק"ו חוקת סו"ד, ג.
11) ראה תרי"א ט"פ וקהל.
12) תהומה כה, ת.
13) ראה ספר תהומה סימן מה (קט).
14) ראה חזק ח"כ רל"ט, א. ת"צ כו, ב.
15) תרי"ב ופרש"י עה"פ ויקרא א, ט.
16) עירובין ב, א.
17) הובא בשם רז"ל בלק"ו ר"פ נשא ב.

1) תורה ודאי' לנגי' ה'הש"ת, וראה ד"ה באחי לגני הי"ש"ת. לכמה עניינים שבהמאמר — ראה ד"ה באחי לגני שגאמר ביום שייק זה (לעיל ע' כב ואילן).
2) שח"ש ת, א.
3) ד"ה באחי לגני הי"ש"ת.
4) ראה כ"י פ"ט, ז.
5) יחזקאל לג, כד.
6) יק"ר פכ"ט, יא.
7) תהלים ל, כט.
8) ישעי' ט, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלקי.
9) ראה מהרז"ו לבי"ד שם. מתנות כהונה ומרדכי' לכמרכ"י פ"ט, ב.
10) בניאי פכ"ז (ל, א) ובלק"ו ר"פ פקודי מציין לומר ח"כ קמת, ב (בלק"ו שם מציין גם לומר שם טו, ב. וראה גם שם פ"ד, א). וראה גם תרי"א ויקהל פ"ד, ליק"ו חוקת סו"ד, ג.
11) ראה תרי"א ט"פ וקהל.
12) תהומה כה, ת.
13) ראה ספר תהומה סימן מה (קט).
14) ראה חזק ח"כ רל"ט, א. ת"צ כו, ב.
15) תרי"ב ופרש"י עה"פ ויקרא א, ט.
16) עירובין ב, א.
17) הובא בשם רז"ל בלק"ו ר"פ נשא ב.

ורנה ע"פ תורת הרב המגיד הנ"ל, מובן, שמקור הכל הוא התענוג שמקבל השי"ת ממעשה התחנות, שזהו שנתאור הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחנות. והיינו, שתענוג זה, הוא השרש והחיות של כל הרבדים שבשולם. וכיון שמצד שורש ומקור זה, הכל הוא באחדות פשוטה, לכן אין התחלקות בין כל הנמצאים, כי מצד התענוג הי' כולם שווים, שבכולם העיקר הוא התענוג שיגיע ע"י מעשה התחנות וי"ל שמהו נמשך מה, שמצד המקיפים שלמעלה, הרי לפני ית' כחשיכה כאורד"ט, וקדושה ולעו"ז שרים, כמבואר בפ"ט שגם הקליפות מקבלים חיות מבחי' המקיף. כי מצד ענין התענוג הרי הכל הוא בשוה. ויש לומר בדא"פ יתרה מזו, דלהיות שיעיקר ותכלית הכוונה היא לעשות לו ית' דירה בתחנות, שאין תחתן למטה ממנו, היינו עולם הזה שהוא מלא קליפות וט"א, ומצא שמצד ענין התענוג והתאור ודירה בתחנות יש צורך שתהי' מציאות הקליפות דוקא, וכיון ששורש התהוות הקליפות הוא בתענוג זה ולכן יש כח בנה"כ להסתיר על הנה"א וכי, משום שדוקא עי"ז נשלמת הכוונה ודירה לו ית' בתחנות.

1) **אמנם** נה"ל (מהמאמר) שזה שיש כח לנה"כ להסתיר על הנה"א וזה רק על המדות ותחפשטות הנה"א, (וגי' הלכותים ומחוד"מ), ולא על צעם הנפש. והענין בזה, שהרי תכלית הכוונה אינה בקליפות עצמן ח"ו, אלא באהפיא ואתהפא, והכח לזה הוא ע"י השעצם שבנפש אינו מוסתר ונעלם ע"י הנה"כ, ולכן, צעם הנפש פועל על לבלושי הנפש שהי' אחפיא ט"א ואתהפא חשוכא לנהורא, וכן שכאים אל המקצב דלעת"ל, שאז לא יהי' העלם והסתור גם על לכושי' הנפש ויעי"ז ית' אסתלק יקרא דקוב"ה ככולהו עלמין.

ורו"ל באחי לגני אחותי כלה, לגני לנגוניה, למקום שהי' עיקרי בתחלה, דע"י העבודה בזמן הגלות, לעשות לו ית' דירה בתחנות פועלים שלעת"ל יהי' הענין דבאחי לגני לנגוניה, שהי' עיקר שכינה בתחנות, דירה בתחנות.

66) תהלים קל"ט, יב.
67) ראה סו"ה ט"מ תשי"ד ע' 84.
68) ראה בניאי פ"ז (י, טס"ב).